

Nr 2/2004

**Protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för
Stockholms Stadshus AB måndagen den 22 mars 2004**

Justerat 2004-03-24

Annika Billström

Jan Björklund

Närvarande:

Ordföranden

Annika Billström (s)

Vice ordföranden

Jan Björklund (fp)

Övriga ledamöterna
eller som ledamot
tjänstgörande
suppleant

Catharina Tarras-Wahlberg (s)
Kersti Py Börjesson (s) *för Roger Mogert (s)*
Leif Rönngren (s)
Teres Lindberg (s) *för Ann-Margarethe Livh (v)*
Tord Bergstedt (m) *för Kristina Axén Olin (m)*
Magnus Tegborg (m)
Ewa Samuelsson (kd)

Suppleanterna

Tomas Rudin (s)
Viviann Gunnarsson (mp)
Lotta Edholm (fp)

Arbetstagarrepr.

Conny Nilsson (LO)
Hans Carlsson (SKTF)
Rolf Norberg (SACO-rådet)
Thord Franzén (LO, suppleant)
Roger Wickenbergh (SKTF, suppleant)
Per-Olof Digné (SACO-rådet, suppleant)

Övriga: Bosse Sundling, Per Blomstrand, Boris Amsköld, Gull Axén,
Torbjörn Johansson, Joachim Quiding, Jonas Schneider och Marie Wallhammar

§ 1. Utseende av justeringsmän

Att jämte ordföranden Annika Billström (s) justera dagens protokoll utsågs vice ordföranden Jan Björklund (fp).

§ 2. Kommunfullmäktiges fyllnadsval av suppleant

Antecknades till protokollet att kommunfullmäktige den 9 februari 2004 (§ 26) i styrelsen för Stockholms Stadshus AB för tiden till och med ordinarie bolagsstämma år 2007 till suppleant utsett Lotta Edholm (fp).

§ 3. Anmälan av ny arbetstagarrepresentant

Anmälades att Hans Carlsson ersatt Mario Cristini som arbetstagarrepresentant (SKTF).

§ 4. Anmälan av protokoll

Anmälades att protokoll från koncernstyrelsens sammanträde 2004-02-02 (nr 1/2004) är justerat och utsänt.

§ 5. Årsbokslut 2003 och årsredovisning för koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-05.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. godkänna årsbokslut 2003 för koncernen Stockholms Stadshus AB och förelägga årsredovisningen för bolagsstämman,
2. föreslå att av disponibla fria medel i moderbolaget - kr 11 018 587 453 - dela ut kr 599 428 000 till aktieägaren Stockholms stad och att övriga fria medel balanseras i ny räkning,
3. återkalla utställda kapitaltäckningsgarantier för AB Stokab, Keflavik Fastighets AB, Stockholms Stads Bostadsförmedling AB, Centrum Kompaniet i Stockholm AB och Stockholm Visitors Board AB samt uppdra åt koncernledningen att utfärda nya kapitaltäckningsgarantier för AB Stokab, Centrum Kompaniet i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholms Stads Bostadsförmedling AB och Stockholms Stadsteater AB,
4. förklara protokollet i denna paragraf omedelbart justerat.

Reservation avgavs av vice ordföranden Jan Björklund (fp) enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. i huvudsak godkänna Stockholms Stadshus AB:s förslag till beslut,
2. därutöver anföra följande:

Stockholms kommunala bolagssektor har expanderat under de senaste decennierna. Det innebär att en betydande del av stadens verksamhet sker i bolagsform och att bolagen förvaltar en betydande del av stadens samlade förmögenhet.

Antalet bolag i stadens ägo är ett uttryck för en syn att kommunala bolag är någonting bra och att verksamheter sköts bättre i bolagsform än i förvaltningsform. Det ger också uttryck för att en verksamhet som redan finns på en väl fungerande marknad blir bättre om den drivs via ett kommunalt bolag.

Folkpartiet menar att det finns flera starka skäl till varför kommuner inte ska ägna sig åt att äga kommunala bolag.

Ett grundläggande krav som ställs i kommunallagen är att staden enbart ska ägna sig åt verksamheter som inte strider mot den kommunala kompetensen. Trots detta ägnar många kommunala företag sig åt verksamhet som konkurrerar med privata företag inom kommunen. Det leder till att utrymmet för privata företag, i synnerhet småföretag, beskärs.

När staden ägnar sig åt näringsverksamhet innebär det också att stockholmarna tvingas ta affärsmässiga risker. Men vi menar att kommuner ska inte bedriva spekulativ verksamhet med skattebetalarnas pengar. Aktiebolag finns i svensk lagstiftning som ett instrument för att hantera riskkapital på en kommersiell marknad. Kommuner har andra arbetsuppgifter. Det är principiellt förkastligt att skattepengar äventyras i kommersiella projekt. Eventuella förluster i den kommunala företagsamheten medför också ökade utgifter för stockholmarna.

Den kommunala bolagsformen för offentlig skattefinansierad verksamhet innebär dessutom att de demokratiska kraven på insyn och möjlighet till rättslig prövning åsidosätts. Kommunal verksamhet genom kommunala företag innebär därmed ett åsidosättande av demokratiska rättigheter. Insynen i verksamheten begränsas kraftigt och den demokratiska rätten att överklaga beslut upphävs. Ett exempel på det är affärerna i Stokab. Utan ett enda beslut i vare sig kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige investerade bolaget 75 miljoner kronor av skattebetalarnas pengar i en fiberoptisk kabel mellan Utö och Gotland. Årsbokslutet för 2003 visar att Stokab gör en förlust på 630 miljoner kronor.

Ett annat exempel är affären skatteskrapan. Svenska Bostäder har tvingats skriva ner värdet på fastigheten med 479 miljoner för att projektet överhuvudtaget ska gå att genomföra. Det innebär att Svenska bostäder gör en förlust i årets bokslut med 331 miljoner. De vittnesmål som kommit från såväl inblandade i projektet som utomstående experter visar att förvärvet av fastigheten och planerna på att omvandla den till studentlägenheter är ett riskprojekt ur varje tänkbar aspekt – byggnadstekniskt, miljömässigt, hyresmässigt, ekonomiskt.

Detta är bara två exempel i en lång rad där skattebetalarna får ställa upp med skattepengar som riskkapital."

Reservation avgavs av ledamoten Ewa Samuelsson (kd) enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. i huvudsak godkänna Stockholms Stadshus AB:s förslag till beslut,
2. därutöver anföra följande:

Stockholms stad ägnar sig åt avancerad skatteplanering genom de många bolagen i sin stora bolagssektor. Det är principiellt tvivelaktigt då vissa verksamheter inte genomlysas av politisk granskning eller blir föremål för demokratisk insyn och debatt. Finansieringen av förlustverksamheter genom vinster i andra bolag må vara laglig, accepterad av staten och tillämplig även i andra kommuner, men måste ändå kunna ifrågasättas.

De olika bolagens styrelser ska utifrån de riktlinjer och mål som fastställs i Kommunfullmäktige styra sina bolag. Förutsättningarna att som fritidspolitiker fullgöra denna uppgift borde granskas och utredas närmare. Exemplet Stokab synes vara ett belysande exempel på att bolagsstyrelserna saknar nödvändiga verktyg för att fullgöra sina uppgifter fullt ut. När bolagskulturen möter den kommunala beslutsstrukturen uppstår en svår situation för de förtroendevalda bolagsstyrelserna. VD-tillsättningen i Stokab lämnar en hel del i övrigt att önska när det gäller insyn och underlag.

När det gäller skatteskrapan tvingas Svenska Bostäder skriva ner värdet på fastigheten Gamen 8 med 479 miljoner för att projektet överhuvudtaget ska gå att genomföra. Det innebär att Svenska Bostäder gör en förlust i årets bokslut med 331 miljoner. Förvärvet av fastigheten och att omvandla den till studentlägenheter tycks komma att bli ett riskprojekt såväl vad gäller byggnadsteknik, miljö, lönsamhet som ekonomi."

Särskilt uttalande anfördes av vice ordföranden Jan Björklund (fp), ledamöterna Magnus Tegborg (m) och Ewa Samuelsson (kd) samt tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"Det är mycket allvarligt att socialdemokraterna tar 339 miljoner från det egna kapitalet i Stockholm Stadshus AB för att klara de avkastningskrav som ställts från majoriteten i KF. Detta visar återigen på Socialdemokraternas totala misslyckande med att sköta stadens ekonomi. Denna urholkning av stadens förmögenhet som man nu väljer att göra för att täcka hål i den löpande verksamheten leder till att möjligheterna för staden att göra nödvändiga investeringar i framtiden minskar."

§ 6. Finansiell riskrapport per 2004-02-29

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-15.

Koncernstyrelsen beslöt

att lägga internbankens föreliggande rapport till handlingarna.

§ 7. Arrangemang av Tall Ships Race 2007 - genomförande och finansiering

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-01.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. Uppdra åt Stockholms Hamn AB att planera och genomföra evenemanget Tall Ships Race i Stockholm 2007, i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner,
2. Stockholms Stadshus AB ansvarar för att finna lämpliga finansieringslösningar för evenemanget.

§ 8. Översiktlig studie av besparingar och effektivitet inom koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-04.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag minska administrations- och indirekta produktionskostnader med tre procent under verksamhetsåret 2004,
2. uppdra åt koncernledningen att fortsätta arbetet med besparingar och effektivitet enligt den översiktliga studiens rekommendationer.

Personalyttrande anfördes av arbetstagarrepresentanterna Hans Carlsson (SKTF) och Rolf Norberg (SACO-rådet) enligt följande:

"Det förfaller orimligt för stadens bolagsstyrelser att verkställa koncernens beslut om att minska de administrativa kostnaderna och indirekta produktionskostnaderna med 3 % under 2004, med utgångspunkt från det material som bifogas beslutsunderlaget.

Koncernen konstaterar själv att

- det inte är möjligt att direkt jämföra bolagen med varandra eftersom de bedriver så olika verksamhet och är så olika stora
- man är medveten om studiens begränsning
- besparing med 3 % är ett väl grovt mål.

Vi yrkar därför att sparbetingen mer skall ses som en rekommendation till dess att

- en djupare och mera detaljerad analys genomförts för samtliga bolag
- benchmarking skett med bolag med liknande verksamheter och redovisats bolagsvis."

§ 9. Lägesrapport avseende Skatteskrapans ombyggnad och nyproduktion i kv Gamen 8

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-04.

Koncernstyrelsen beslöt

att godkänna redovisning om skatteskrapans ombyggnad och nyproduktion i kv Gamen 8.

Särskilt uttalande anfördes av vice ordföranden Jan Björklund (fp), ledamöterna Magnus Tegborg (m) och Ewa Samuelsson (kd) samt tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"Helt bortsett från det faktum att informationen och hanteringen av affären Skatteskrapan – Hötorgshuset varit bristfällig och otydlig framstår de ekonomiska förutsättningarna som minst sagt anmärkningsvärda. De ekonomiska kalkylerna har vid ett flertal tillfällen förändrats och vilken realism som finns i beslutsunderlaget är i nuläget omöjligt att äga visshet om.

Även om den redovisade kalkylen mot förmodan skulle hålla är projektet företagsekonomiskt oförsvarbart. Lönsamheten satt i relation till affärens volym gör att den inte kan ses som motiverad ur ett ekonomiskt perspektiv.

De vittnesmål som kommit från såväl inblandade i projektet som utomstående experter ger vid handen att förvärvet av fastigheten och planerna på att omvandla den till studentlägenheter är ett riskprojekt ur varje tänkbar aspekt – byggnadstekniskt, miljömässigt, hyresmässigt, ekonomiskt."

§ 10. Redovisning avseende Vällingby Centrums förnyelse

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-04.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. godkänna redovisning avseende projekt Vällingby Centrums förnyelse,
2. koncernstyrelsen hålls löpande informerad i ärendet om projekt Vällingby Centrums förnyelse.

Särskilt uttalande anfördes av vice ordföranden Jan Björklund (fp), ledamöterna Magnus Tegborg (m) och Ewa Samuelsson (kd) samt tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"I den utvärdering av förnyelsen av Vällingby Centrum som Öhrlings PriceWaterhouse Coopers har gjort framgår att projektets generellt höga risknivå ställer stora krav på styrning och uppföljning. I beslutsförslaget finns dock inga konkreta åtgärder som skulle tillfredsställa behovet av kontroll och uppföljning. Grunden för budgeterade hyresintäkter

framstår också som högst osäker. Vi förutsätter att styrelsen hålls löpande informerad i ärendet."

§ 11. Redovisning avseende SISAB:s avtal med mobiltelefonoperatörer

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-03.

Koncernstyrelsen beslöt

att godkänna denna redovisning.

Särskilt uttalande anfördes av ledamoten Ewa Samuelsson (kd) enligt följande:

"Vi välkomnar den restriktiva hållning som SISAB avser att tillämpa i denna fråga. Vi har i tidigare skrivelser förslagit att utbyggnaden av basstationer i staden ska kartläggas. Det finns ännu inte vetenskapligt stöd för att strålning är farlig, men vi välkomnar ändå SISAB:s restriktiva hållning till placering av basstationer på skolfastigheter."

§ 12. Anmälan av rapport avseende presidie möten våren 2004

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-01.

Koncernstyrelsen beslöt

att godkänna rapporten avseende möten med dotterbolagens presidier.

§ 13. Avgivna remissvar

Anmäldes och lades till handlingarna följande ärenden:

1. Koncernledningens remissvar avseende Boverkets rapport "Bättre koll på underhåll".
2. Koncernledningens remissvar avseende Boverkets rapport "Från arbetsverktyg till tjänster till nytta för fler".
3. Koncernledningens remissvar avseende motion av Jan Björklund m.fl.(fp) angående försäljning av AB Stokab.
4. Koncernledningens remissvar avseende motion av Rolf Könberg (m) angående öppenhet, transparens och professionalism i Stockholms stads bolag.
5. Koncernledningens remissvar avseende finansdepartementets promemoria med förslag till investeringsstimulans till ombyggnad av vissa bostadslägenheter.
6. Koncernledningens yttrande avseende nya mål för miljöbilar.

§ 14. Kompletterande direktiv till ombudet vid 2004 års ordinarie bolagsstämma i AB Stockholmshem

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2004-03-15.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. uppdra åt ombudet att vid AB Stockholmshems bolagsstämma rösta för beslut att bolaget skall bidra med 10 miljoner kronor till verksamheten hos Stiftelsen Electrum för åren 2004-2006 samt för beslut att uppdra åt styrelsen i bolaget att effektuera detta,
2. förklara protokollet i denna paragraf omedelbart justerat.

Reservation avgavs av vice ordföranden Jan Björklund (fp) och ledamoten Ewa Samuelsson (kd) enligt följande:

"Koncernstyrelsen föreslås besluta att

1. återremittera ärendet till verkställande direktören,
2. därutöver anföra följande:

Självklart ska finansieringen för verksamheten hos stiftelsen Electrum lösas inom koncernen. När ägaren kommer med tilläggsdirektiv under löpande räkenskapsår försvåras bolagens planering. Bostadsbolagens utdelning till ägaren borde istället fastställas en gång per år. Framtida finansiering av Stiftelsen Electrum bör ses över. Vi avvisar förslaget och vill att vd återkommer till styrelsen med ett förslag till lösning. Ägaren bör även initiera att bolagsstämman i AB Stockholmshem skjuts upp tills att koncernstyrelsen fattat beslut i ärendet."

Suppleantyttrande avgavs av Viviann Gunnarsson (mp) enligt följande:

"Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit koncernstyrelsen besluta att

1. återkalla uppmaningen till bostadsbolagen att bidra till verksamheten hos Stiftelsen Electrum
2. därutöver anföra följande:

Det är lämpligt och önskvärt att staden bidrar till visionen att utveckla Kista till en vetenskapsstad. Det är dock tveksammare om detta ansvar åvilar just bostadsbolagen eftersom denna vision avser så mycket mer än just bostäder. Ansvaret för att bidra bör istället åvila koncernen som helhet. Det ursprungliga beslutet i koncernstyrelsen var att uppmana bostadsbolagen att *gemensamt finna former* för att lämna bidrag till Kista Science City. Detta har inte varit möjligt och uppmaningen måste därigenom återkallas. Ett bidrag från koncernen ser vi däremot positivt på."

Särskilt uttalande anfördes av ledamoten Magnus Tegborg (m) och tjänstgörande suppleanten Tord Bergstedt (m) enligt följande:

"Den valda finansieringsformen för Stiftelsen Electrum, med delad finansiering av stadens tre bostadsbolag är inte optimal. Finansieringen av Stiftelsen via bostadsbolagen bör vid eventuell framtida finansiering i större utsträckning viktas så att de bostadsbolag som har störst fastighetsbestånd i området bidrar till större del än de som har mindre fastighetsbestånd."

Vid protokollet:

Joachim Quiding